

❖ WOENSDAG IN DE VIERDE WEEK ❖

METTEN

Na de hexapsalm en de triadika van de toon:

PSALM-LEZINGEN

Na de eerste psalmlezing zingen we de kathisma-zangen volgens de toon van de week (zie appendix).

Na de tweede psalmlezing zingen we het kathisma-zang:

t.6 – Het goddelijk en eerbied-waär-dig̃ Kr̃uis * is ter verering neer-gè-légd * óm de tijd der onthouding te hei-li-gèn. * Laat ons ertoe naderen met een rein ge-wè-tén, * óm daaruit heiliging te putten en ver-lich-ting; * én laat ons in vreze roe-pèn: * Ver-losser, Mens-liè-ven-dē, ** e-ré zij Uw barm-har-tig-heid. –

kruis-theotokion:

t.6 – Toen de Moeder die geen hū-welijk had ge-kénd, * bij het Kr̃uis stònd van Hém * Dié zonder zaad uit haar ge-bò-rèn wàs, * riép zij ùit in smärt: * éen zwaard heeft mijn hart door-boord, mijn Zoon, * hóe kan ik verdragen U hièr tè zièn, * óp-gehangen aan het Hout, * tēr-wijl het heelal voor U siddert als voor zijn Schep-pèr en Gød. ** Lánk-moedi-gé Héèr, è-rè zij Ú. –

Na de derde psalmlezing zingen we het kathisma-zang:

t.1 – Laat ons stra-lènd na-de-rèn, * met het feestgewaad der deug-dén be-kleèd, * én rein geworden door ont-hou-ding, * óm het kostbaar Kr̃uis te ver-e-rèn, * tēr-wijl wij roe-pèn: * Heilig onze ziel en ons li-chaam, * én acht ons waär-dig * óók Uw onbevlekt Lij-den te ver-heer-lij-kèn, * Gij, enige God van ál wat be-staat: ** schénk ook ons Uw er-bàr-min-gèn. –

kruistheotokion:

t.1 – Toen Uw alrei-nè M_{oe}-d_{er} * U aan het Kruis ge-st_{or}-v_{en} z_{ag}, * r_{iep} zij uit in sm_{art}: * m_{ijn} Z_{oon}, Die m_e-de b_e-g_{in}-l_oo_s z_{ijt} * m_{et} d_e V_a-der en de G_eest, * wat is dit voor een onzegbare voor-z_{ie}-n_{ig}-h_{eid} * w_{aa}r-door Gij het maaxsel van Uw ongeschonden h_{an}-d_{en} ** g_e-red hebt, Medelij-d_{en}-d_e? ̄

DE CANONS

we lezen de volgende canon van het kruis, en op hun beurt, de triodia. De canon van het mineon wordt gelezen in de Completen.

EERSTE ODE - VAN THEOPHANES - TOON 4

̄ M_{ijn} m_{ond} wil ik o_pe_ne_n, * en v_{er}v_uld van de H_eilige G_eest, * b_rē_{ng} ik een h_ulde aan de koninklijke M_oe_de_r; * stralend wil ik f_ee_st-v_{ie}r_en, ** en v_{er}h_eugd haar wonderen bez_in-g_en. ̄

Het heilig Hout, waaraan Christus Zijn handen heeft uitgestrekt om de vijandige machten te verdrijven, laat ons dat vereren, nu wij door het vasten stralend geworden zijn, tot verheerlijking en lof van de Almachtige.

Zie, het verlossingbrengend Kruis, waaraan onze heiliging is bewerkt, is voor ons neergelegd. Laat ons er heen gaan met onze gereinigde ziel en lichaam, om daar de verlossingbrengende genade te putten.

Louter mij door het vuur van Uw Geboden, Menslievende, en sta mij toe nu Uw verlossingbrengend Lijden te schouwen en met brandende liefde te vereren, want wij worden beschermd en bewaard door Uw Kruis.

Theotokion Toen zij die U gebaard heeft, U aan het Kruis gehangen zag, Menslievende, riep zij klagend uit: Hoe kan Hij als een veroordeelde daaraan gehangen worden, de Heer der heerlijkheid, Die heel de wereld oordelen zal?

DE DERDE CANTIEK (lied van Hanna - Mijn hart heeft gejuicht ... Sam.2,1-10)

DERDE ODE - CANON VAN HET KRUIS

t.4 **Moeder Gods, levende, onuitputtelijke bron, * versterk uw zangers,
die een geestelijk koor gevormd hebben, * en verleen hun erekronen,
** in uw godgeschonken heerlijkheid. _**

Nadat wij onze harten geworpen hebben in het reinigende water van het vasten, laat ons gelovig het Hout kussen waarop Christus gekruisigd werd, en waar Hij het water der vergeving heeft doen opwellen als onze Weldoener.

Met het Kruis als zeil hebben wij als met vleugels de helft volbracht van de verlossingbrengende vaart van de Vasten. Jezus, Messias en God, doe ons met deze hulp ook de haven binnenlopen van Uw Lijden.

Op de berg heeft Mozes u in zijn lichaam uitgebeeld, heilig Kruis, en daardoor de vijandige volkeren verdelgd. Ook wij beelden u af en beschouwen u in ons hart; en wanneer wij het Kruis vereren jagen wij de onlichamelijke vijanden op de vlucht door uw kracht.

Theotokion «Gij zijt vrijwillig mens geworden, hoewel Gij God zijt, de Schepper van alles. En nu zie ik U aan het Kruis hangen, Christus, mijn Zoon,» zo sprak zij die U gebaard heeft, «en nu wordt mijn hart doorboord.»

HET TRIODION- VAN JOZEF - TOON 6

irmos t.6 Ofschoon Gij Heer over alles zijt ...

Gij Die Heer zijt over alles als de Schepper en God, Gij zijt in het midden der aarde op het Kruis verheven om de menselijke natuur tot U op te heffen, want deze was gevallen door de sluwe raad van de vijand. Daarom verheerlijken wij U gelovig, want wij zijn door Uw Lijden gesterkt.

Gelovigen, wij hebben onze zintuigen gereinigd door het stralende Vasten. Laat ons nu rijkelijk verlicht worden door de geestelijke stralen van het Kruis. En nu wij dit heden voor ons zien neergelegd, laten wij het eerbiedig vereren met reine lippen en mond en hart.

Laat ons de plaats vereren waar Christus' voeten stilhielden: het heilig Kruis; terwijl wij smeken dat onze voeten vast gevestigd mogen zijn op de rots van Gods geboden, zodat de schreden van onze ziel gericht worden op de weg van vrede, door de goddelijke genade.

Theotokion Gij zijt voortgekomen uit de ongehuwde Maagd, Christus, en uit haar hebt Gij een met verstand begiftigd en bezielde vlees aangenomen. Door Uw Kruis hebt Gij de vijand vernietigd, en de bedorven mensennatuur hernieuwd, die Uw barmhartigheid verheerlijkt.

ANDER TRIODION
irmos t.1 Bevestig, Heer, ...

Alle einden der aarde, laat hymnen weerklinken, nu gij ziet dat het Kruishout vereerd wordt, waaraan Christus gehangen heeft, zodat de satan werd verwond.

Heden wordt de levenbrengende vreugde voor ons neergelegd. Laat ons het kostbaar Kruis des Heren vereren met ontzag, opdat wij de Heilige Geest mogen ontvangen.

Eer . . . Zon met drievoudige Stralen, Licht met drievoudige Heerlijkheid: God, Vader, Zoon en Heilige Geest; aanvangloze Natuur en Heerlijkheid: verlos hen die U bezingen, uit alle gevaren.

Nu en altijd . . . U bezingen de scharen der Engelen, gezegende Moeder Gods, alombezongen Maagd. Met hen verheerlijken ook wij, het geslacht der mensen, u als de ongehuwde Bruid.

Eer aan U, onze God, eer aan U.

Nu ik kom en u aanraak, levenbrengend Kruis, sidderen mijn tong en mijn geest, wanneer ik voor ogen houd dat op u het goddelijk Bloed van mijn Heer vergoten werd.

irmos t. 1 Bē - vestig, Heer, Uw kerk * die Gij U verworven
hebt * dōor de kracht van Uw kruis * want daarop hebt Gij de
vijand ten ōnder doen gaan, ** en aan de wereld het licht gebracht .

KATHISMA-ZANGEN

t.6 – Heden is het profetenwoord in ver-vùl-ling ge-gaán, * wánt zie, wij aan-bid-dèn op de pláats, * waar Uw voeten stíl-hielden, ò Heèr. * Wij hebben geproefd de Vrucht van de Boòm van het Heíl * én zijn daardoor bevrijd van de hartstocht der zòn-dè, ** door de gebeden der Moeder Gods, ál-léén Mèns-liè-vèn-dé. –

Eer . . . t.6 – Uw Kruis, Heer, is ge-hèi-ligd * én werkt ge-nē-zin-gen aan hén, * dié ziek zijn door hun zòn-dèn. * Daár-om vallen wij voór U neér: * ónt-ferm U ò-vèr óns. –

Nu en altijd . . . t.6 – Toen het hout van Uw Kruis werd òp-gē-riçht, * ver-loor de grondslag van de dood zijn vāst-heíd, * want U, Heer Christus, Die door de hades zo gretig ver-slōn-dèn wās, * móest hij sidderend vrij-lā-tén. * Zó hebt Gij ons Uw Heil getoond, o Hei-li-ge; * wij verheerlijken U, Zoòn van God: * ónt-ferm U ò-vèr óns. –

VIERDE ODE - CANON VAN HET KRUIS

t.4 ≙ Hij Die ín heerlijkheid zetelt, * op de troon van de god - heid, * Jezus de hoogste God, * is gekomen op eèn lichte wolk, * en met Zijn óngerepte hand, * heeft Hij hen gerèd die roepèn: ** Ere zij Uw kracht, o Christus. \

Eens is de roemrijke Jacob een voorafbeelding geweest van het Kruis, toen hij zijn armen kruiselings uitstreckte naar zijn kleinkinderen om hen te zegenen. Daarmee duidde hij op de verlossingbrengende zegen, die van het Kruis over ons allen neerdaalt.

Wij worden bewaard door het zegel van het Kruis, dat wij nu met verheugde ziel vereren. Mogen wij ook gevoerd worden tot het verlossingbrengend Lijden, nadat wij de verdervende hartstochten hebben gedood.

Eerbiedwaardig Kruis, wij vereren en kussen u als het verlossing-brengend wapen, het onoverwinnelijk zegeteken, en als een teken van vreugde. Want daardoor is de dood gedood, en wij beroemen ons op de heerlijkheid van Hem Die aan u genageld werd.

Theotokion Gij Die voor de Engelen ongenaakbaar zijt, Gij zijt voor mij zichtbaar geworden, mijn Zoon Jezus, toen Gij uit mij vlees hebt aangenomen. Maar nu zie ik U vastgenageld aan het Hout, zo klaagde de Moeder van Christus.

VIJFDE ODE - CANON VAN HET KRUIS

t.4 ☞ Het hee^lal st^ond vol ver^wondering, * om uw goddelijke heerlij^k-
heⁱjd, * want gij, die in het huwelijk Maagd gebleven zijt, * draagt in
uw schoot God, Die alles te boven gaat, * en hebt gebaard de tijdelo^o-
ze Zoon, * Die allen redding schenkt ** die u bezin^g-gen. ☞

Gij het Leven en de Verlossing van alles, zijt dood geweest, genageld aan een Kruis. Geef dat wij het nu kussen met een gereinigde ziel, Verlosser; en dat wij met innerlijke vreugde Uw verlossingbrengend Lijden mogen beschouwen.

De scharen der Onlichamelijken staan bevend voor u, levenschenkend Hout: want op u heeft Christus Zijn kostbaar Bloed vergoten, om de met vloek beladen bezoedeling te stuiten, die door de demonen over ons gebracht is, om het menschepsel te verderven.

Genees mij, die gewond ben door het zwaard van den boze, o Woord, door Uw kostbaar Bloed. Verscheur zonder dralen met de lans de schuldbrief van mijn zonden, Verlosser, en schrijf mij in het Boek der geredden, Barmhartige.

Theotokion Gij, rijpe Druiventros, hoe hangt Gij aan het smadelijk hout? Hoe zijt Gij weggenomen, Zon der heerlijkheid, Die het licht van de zon verduisterd hebt bij Uw sterven? Zo riep zij, die U, het Lam, gebaard heeft, wenend tot U, Verlosser.

ZESDE ODE - CANON VAN HET KRUIS

irmos t. 4 De profeet Jona ...

Toen gij op aarde werd opgericht, eerbiedwaardig Kruis van de Heer, hebt gij de onderwereld tot in zijn grondvesten geschokt maar daardoor werd gij voor de gelovigen een onwandelbaar bolwerk en veilige beschutting.

Nu het vasten ons vrucht van deugden heeft doen dragen, mogen wij van het God-dragende Hout de levenschenkende vruchten oogsten, die Jezus, de zo rijke vruchten dragende Wijnstok, heeft voortgebracht, toen Hij daaraan was vastgehecht.

Jezus, wij bezingen Uw overvloedige goedheid, en wij vereren Uw Kruis, de Lans en de Rietstok. Want daardoor hebt Gij, Medelijdende, de scheidsmuur van de vijandschap weggenomen.

Theotokion Als een vol leven stromende rivier heeft de Maagd, de bron van onze herschepping, U gebaad Die, toen Gij aan het Kruis waart geslagen, de bronnen van verlossing hebt doen opwellen.

irmos t. 4 ̎ De profeet Jona was een voorafbeel - ding * van Uw driedaagse rust in het graf, * toen hij in het zeemonster smekend riep: * red mij uit het bederf, ** Jezus, Koning der krachten. ̎

KONDAAK *toon 7*

̎ Nu wordt niet langer de poort van Eden bewaakt door het vlammend zwaard, * want het werd op wonderbare wijze gedooft door het hout van het kruis. * Verjaagd is de prikkel van de dood, * de overwinning van de hades; * want Gij, mijn Verlosser, zijt gekomen * en hebt tot hen in de hades geroepen: ** laat u weer terugvoeren in het paradijs. _

IKOS

t.7 ≡ Drie kruisen had Pilatus op-géricht op Gól-go-thà: * twee voor de rō-vèrs en een voor de Leven-schèn-kèr. * Tōen Hades Hem zàg, riép hij tot hen in de dièp-tè: * mijn diè-nà-ren en mijn knèch-tèn, * wiè is het die een nà-gèl in mijn hart ge-drè-ven heèft? * Onverwacht heeft het Hout mij door-boòrd en ver-scheurd: * mijn bin-nén-sté wordt uit-eèn-ge-rùkt, * mijn gēest is in ver-wàr-rìng: * nú moet ik weer uitspuwen À-dám én zijn kin-de-rèn, * die mij door de éér-stè boom waren ge-gè-vèn, ** want deze Boom voert hen weer terug in hèt Pà-rà-dijs. -

ZEVENDE ODE - CANON VAN HET KRUIS

t.4 ≡ De van God vervulden aanbaden niet de schepping in plaats van de Schep - per, * maar verachten dapper de dreiging van de vuuroven, * zij zongen vol vreugde: ** Gezegend zijt Gij, Heer, God van onze vaderen. -

Het hout waarmee Elisa de bijl deed omhoogkomen uit de Jordaan duidde op het Kruis, waardoor Gij het volk der heidenen hebt omhooggetrokken uit de diepte der ijdelheid, terwijl zij zingen: Heer en God onzer Vaderen, gezegend zijt Gij.

De hemelen, o Kruis, verheugen zich tezamen met de aarde over uw verering; want gij hebt de eenwording tot stand gebracht tussen de Engelen en de mensen die roepen: Almachtige Heer God, gezegend zijt Gij.

Laat ons het Kruis van de Heer vereren en ons medelijden aanbieden als cypres, ons zoetgeurend geloof als cederhout, en ware liefde als de sterke den. Dan verheerlijken wij de Verlosser, Die daaraan vastgenageld werd.

Theotokion Ongeschokt bleven de hemelen toen God Zijn intrek nam in uw schoot, uitverkoren woonplaats van God; maar toen Hij aan het Kruis gehangen was, wankelde de gehele schepping. Smeek tot Hem dat ook ik bevestigd mag blijven op Zijn onwankelbare Rots.

DE ACHTSTE CANTIEK (het lied van de drie jongelingen; Dan.3. 57-88)

ACHTSTE ODE - CANON VAN HET KRUIS

t.4 ∟ De vrome jongelingen in de vuuroven, * zijn in voorafbeeding
 gered door het Kind van de Moeder Gods, * maar nu wekt Hij in wer-
 kelijkheid, * geheel de wereld op om u te bezingen: * Looft de Heer
 al Zijn werken ** en verheft Hem in alle eeu - wen. \

Op het Hout hebt Gij Uw handen uitgestrekt om de zonde te ontbinden van Adams begerige hand. Gij hebt U laten doorboren met een lans, om daarmee de vijand te verwonden. Gij hebt gal geproefd om de zonde van het genot te vernietigen. En Gij zijt gedrenkt met azijn, omdat Gij van alles de zoetheid zijt.

Nu wij onze geest en ons geweten hebben gereinigd, mogen wij stralend naderen om het kostbaar en eerbiedwaardig Kruishout te vereren dat voor ons is neergelegd. Daaraan heeft Christus een eerloze dood ondergaan om de hoogste eer terug te schenken aan hen die zichzelf zo diep hadden onteerd door de overtreding van Gods gebod.

Door het hout der zonde ben ik gestorven; door het genotzuchtige proeven ben ik gedood. Breng mij weer tot leven, Heer; richt mij weer op, die gevallen ben. Verleen mij om Uw Lijden te aanbidden en deel te krijgen aan Uw goddelijke Opstanding, zodat ik mede-erfgenaar mag worden met hen die U liefhebben.

Theotokion Ik zie U met geweld omhoog geheven, en in Uw lijden is er aan U geen luister meer noch gestalte; Gij Die uit mij vleesgeworden zijt en Die ik gekend heb als de schoonste onder de kinderen der mensen, mijn eengeboren Zoon. Toon mij weer Uw heerlijkheid, Gij Die de Verlossing van allen zijt, zo riep wenend de alreine Maagd.

HET TRIODION

t.6 Zich houdend aan de wet ...

Op het midden van de dag zijt Gij gekruisigd in het midden der aarde, om de einden der wereld los te rukken, midden uit de muil van de draak. Daarom, Medelijdende, vereren wij in het midden van deze week der goddelijke vasten Uw kostbaar Kruis, terwijl wij roepen: zingt de Heer, en verheft Hem in alle eeuwen.

Heilig Kruis, teken van vreugde, onoverwinnelijk wapen, schutsmuur van de Kerk, roem van de Martelaren, sieraad der Apostelen, kracht van de Bisschoppen, versterk mijn verzwakte ziel en verleen mij u te vereren en te bezingen, roepend: zingt de Heer, al Zijn werken, en verheft Hem in alle eeuwen.

Ik weeklaag, vol schrik bij de gedachte aan het onverbiddelijk Oordeel, Lankmoedige; want ik ben schuldig. Maar spaar mij, verlicht de zware boei van mijn ziel, opdat ik met blijdschap mag roepen: zingt de Heer, al Zijn werken, en verheft Hem in alle eeuwen.

Theotokion Het braambos was de voorafbeelding van uw baren, dat alle begrip te boven gaat, alonbevelekte Maagd. Want gij zijt evenzo onverbrand gebleven toen gij het Vuur gedragen hebt: Christus de Verlosser, Die op het Kruis verheven is. Smeek tot Hem om mij te verlossen uit het eeuwige vuur, terwijl ik roep: zingt de Heer, en verheft Hem in alle eeuwen.

ANDER TRIODION

t.1 Toen Daniël...

Komt, laat ons, door het vasten gereinigd, met liefde het voor ons neergelegde Kruis van de Heer vereren, want het is voor ons een schatkamer van heiliging en kracht; en daardoor bezingen wij Christus in alle eeuwen.

Hoe klein het ook schijnt, het driedelige, machtige Kruis reikt tot aan de hemel, want vol kracht voert het de mensen steeds omhoog tot God. Daardoor zegenen wij Christus in alle eeuwen.

Zegenen wij de Vader, de Zoon en de Heilige Geest, de Heer.

Ik verheerlijk één Wezen in Drie Gestalten, zonder de Drie te vermengen tot één Persoon, en zonder het éne Wezen te verdelen, de Vader en de Zoon met de Geest: want over het heelal heerst de Ene God in Drieheid.

Nu en altijd ...

Alleen gij zijt onder de moeders Maagd gebleven, Bruid van God, Maria. Want zonder man hebt gij Christus, de Verlosser, gebaard, en toch het zegel van uw reinheid bewaard. U prijzen wij gelovig in alle eeuwen.

Eer aan U, onze God, eer aan U.

Moge geëerd worden dit alheilige Hout, dat – zoals de Profet eens riep – op Christus' Brood werd gelegd, toen Hij gekruisigd werd door de Israëlieten. Laat ons Hem verheffen in alle eeuwen.

Loven, zegenen en aanbidden wij de Heer ...

irmos t. 1 _ Toen Daniël de grote onder alle profeten *
in de leeuwenkuil was geworpen * strekte hij kruisgewijs de
handen uit * hij werd ongedeed uit hun muilen gered, **
Christus God zegend in al - le eeu - wen.

we zingen het MAGNIFICAT met het: U, eerbiedwaardiger...

DE NEGENDE CANTIEK (Lofzang van Zacharias)

NEGENDE ODE - CANON VAN HET KRUIS

t.4 _ Alle aardgeborenen, * danst in de geest fakkels dra - gend. * Viert
feest, onstoffelijke geesten, * vereert het heilige feest van de Moeder
van God, * en roept uit: * Verheug u, o alzalige, ** reine Moeder
Gods en altijd Maagd. _

Toen Uw zijde met de lans werd doorboord, opende Gij voor mij stromende bronnen van vergeving. Gij zijt aan het Hout genageld om de veroordeling, die door het hout over ons gekomen was, tot staan te brengen in het midden der aarde, Menslievende. Nu kussen wij het, in het midden van de Vasten, terwijl wij Uw goedheid bezingen.

Druipt in liefde, bergen, van zoetheid, en gij heuvels, van vreugde; danst, bomen uit de vlakte en gij ceders van de Libanon, om de verering van het levenbrengend Kruis. Apostelen, Profeten, Martelaren en geesten der Gerechten, springt op van blijdschap.

Heer, zie neer op Uw volk, Uw erfdeel, dat U bezingt in vreze, en voor wie Gij vrijwillig de dood hebt ondergaan. Laat de onafzienbare menigte van onze zonden niet de overhand krijgen op Uw barmhartigheid, Algoede, maar red ons allen door Uw Kruis, Menslievende.

Theotokion Heel de wereld hebt Gij doen wankelen toen Gij aan het Kruis werd gehecht, maar toch hebt Gij daaraan willen blijven hangen, zo riep de Maagd wenend, om de hartstochtelijke gedachten van de eerstgeschapene uit te rukken, mijn Christus, en zijn vermorzeling te genezen in Uw goedheid.

HET TRIODION

irmos t.2 Geen tong vermag U ...

Toen Elisa met een stuk hout de bijl omhoog deed komen uit de rivier, heeft hij u. Kruis, als het levendmakende Hout voorafgebeeld, waardoor Christus de volkeren omhooggetrokken heeft uit de diepte van de verdwazing der afgoderij, toen Hij aan u genageld was. Daarom vallen wij voor u neer, terwijl wij uw macht verheerlijken.

Het licht van de zon, Verlosser, werd bij Uw kruisiging veranderd in duisternis. De glans van de maan doofde uit, en de elementen werden tot in hun wezen geschokt. Daarom roep ik tot U: verander door de kracht van Uw rechterhand mijn door de duisternis der hartstochten zo slecht veranderde gedachten, o Woord; verlicht en red mij.

Genees door Uw striemen de kwetsuren van mijn ziel. Verzacht door de wond in Uw zijde de smartelijke wonden die de demonen mij hebben toegebracht; ruk met de nagelen die U vast sloegen, mijn genotzuchtige, hartstochtelijke begeerte uit, en schenk mij om, van mijn passies bevrijd, Uw eerbiedwaardig Lijden en Uw Opstanding te aanbidden.

Theotokion De boven allen schone Maagd heeft U, Die de Schoonheid Zelf zijt, gebaard. Toen zij U in Uw Lijden moest zien zonder luister of schoonheid, Verlosser, riep zij wenend: ik ben ontsteld, mijn Zoon, over Uw deemoed die alle begrip teboven gaat, en waardoor Gij de vernederde natuur der mensen hebt gered.

ANDER TRIODION

irmos t.1 Word verlicht, word verlicht ...

Komt naderbij, volk van God, en verheugt u, nu gij het Hout van het Kruis hier voor u ziet liggen. Kust het met vreze, verheugt u, en verheerlijkt zonder ophouden de Heer der heerlijkheid, Die daaraan gehangen heeft.

Heilig Kruis, gij zijt het goddelijk wapen van mijn leven. Toen de Meester u bestegen heeft, heeft Hij mij gered. Hij werd doorboord, zodat Bloed en Water uit Zijn zijde vloeiden. Tot mijn vreugde krijg ik daaraan deel, terwijl ik Hem verheerlijk.

Eer . . . Als Drieheid in Personen maar Eenheid in Wezen aanbid ik U, heilige Godheid: Vader, Zoon en Heilige Geest, één heerschappij, één Koninkrijk, Die heerst over het heelal.

Nu en altijd . . . Maagd, zoals de heilige David uitriep, gij zijt de grote Berg waar Christus heeft gewoond. Daardoor zijn wij tot in de hemel verheven, en in de Geest tot kinderen geworden van God, Alzalige.

Eer aan U, onze God, eer aan U.

Kruis, göddelijke scepter van de koning, en dapperheid van wie moeten strijden: wanneer wij op u vertrouwen, dan hebben wij de overhand op onze vijanden. Schenk ons, die u vereren, altijd de overwinning op het ongeloof.

irmos t.1 Maagd die in waarheid Gods Moe - der zijt *
 omdat gij zonder zaad Christus onze God gebaard hebt, *
 Die in het vlees op het kruis verheven werd : * U verheffen
 wij gelovigen ** samen met Hem, omdat gij dit waardig zijt. -

en het Waarlijk, het is waardig ... met een pokloon.

PHOTAGOGIKON *in de toon van de week (zie horologion)*
en vervolgens het:

EXAPOSTILARION

t.3a – In het mīd-dēn vān dē vās- ten tījd- * nò-digt het eer-
 bied-wāar-di-ge Hōut * al-lén uit hēt tē ver-ē-rēn, * dié op
 waardige wījze hūn lijden verenigd hebben met dat van C̄hristus *
 Kómt, alle gelovigen, laat ons het Hout vereren van het huive-
 ringwekkēdē M̄ystē--rie. ˘

Eer . . . nu en altijd . . . t.3a – De onge-hūw-dé, àl-reine Moe-
 der vān Gód, het Wōōrd, * rīep klagend, onder tra- nēn: * ís
 dát nū dē Blijde Boodschap der vrēug-dē, * dié Gá- b̄ri- èl mij ge-
 brācht héeft, mijn Kīnd? * Maar gá hēen òm hēt onzegbaar
 Raadsbesluit te vol-vōe-rēn * én de god-dé- lij-kē hēils-ór- dē. ˘

Gelezen lofpsalmen en gelezen doxologie

APOSTICHEN *idiomelon, toon 8*

t.8 – Wij hebben dé helft vān de weg door-ló- pēn * dié voert
 naar Uw kōst-baār Krūis. * Ver-leen ook ons die dāg tē āan-
 schōu-wēn * dié Abraham zo vol blijd-schap mōcht zīēn, * toen
 hij Í- saak levend terug ont-vān- gēn mōcht * uit hēt grāf vān
 de bērg. * Geef dat wij in geloof van de vijand mogen wōr-den
 ver-lōst * en dat wij déel mogen nemen aan Uw Mystiek
 Ā- vōnd-maāl, * tēr-wijl wij in vrē- dé uit-roē-pēn: * ón-ze
 Ver-līch-ting en onze Ver-lōs-ser, è-rē zij Û. ˘

Heer, vervul ons 's morgens met Uw barmhartigheid; dan zullen wij juichen en ons ver-
 heugen. Geef dat wij ons mogen verheugen over al onze dagen; ook over de dagen dat
 Gij ons vernederd hebt, over de jaren waarin wij rampen zagen. Zie toch neer op Uw
 dienaren, op Uw werken, en leid hun kinderen.

en we herhalen: Wij hebben de helft...

Moge de luister van de Heer onze God over ons stralen. Maak voor ons recht het
 werk van onze handen; ja, maak recht het werk van onze handen.

martyrikon:

t.8 – Onoverwinnelij-ke Mar-tè-laren van Chrìs-tùs, * gij hebt door de krächt van het Krùis * ó- ver de dwà-ling gè-tri-òm-feèrd, * én de genade van het eeuwige Leven ont-vàn-gèn. * Gij waart voor dé dreí-ging der ty-ràn-nen ón-bè-vreèsd, * én temidden der folterende smàr-ten hebt gij ù vèr-heùgd. * Úw bloed is voor onze zielen een bron van ge-né-zìn-gèn: * bidt voor óns dat wij mó-gen wòr-dèn ge-rèd. –

Eer ... Nu en ... *kruistheotokion:*

t.8 – Nadat wij het midden hebben bé-reíkt van de zee van het Vàs-tèn, * zien wij út naar de ha-ven des hèils: * dé tijd van Uw vrij-wil- lig Lij-dèn, Heèr. * Vèr-leen ons, Barmhartige en Mede-lij-dèn-dè, * om ook dé roem-rijke dag van Uw Òp-stàn-ding * in vrè-de te schou-wen, Mens-liè-vèn-dè. –

HET EERSTE UUR

Kruisverering in het Eerste Uur : d.w.z. we zingen: Uw heilig kruis ... i.p.v. Richt mijn schreden... en terwijl de broeders het kruis vereren zingen we de stichieren van zondag: Komt gelovigen... en volgende. En na het Onze Vader het kondaak: Nu wordt niet langer ...

IN HET ZESDE UUR

TROPAAR VAN DE PROFETIE

Uw heil'ig Kruis ver-eren wij, o Mees-ter, ** en Uw heilige ver-rijzenis, loven wij. -

ofwel byz.. mel.:

(Δ) Uw Kruis o Mees-ter, ver-eren wij, (Δ) en Uw heil'ig op-standing, ver-heer-lij-ken wij. (Δ)

Eer ... Nu en ... *herhalen*

PROKIMEN TOON 6

PS 69

Dat zich in U ver-blij-den *al-len die U zoe-ken.

God, kom mij te hulp; Heer, haast U mij te helpen; laat hen beschaamd worden en te schande, die mijn ziel belagen.

LEZING UIT DE PROFETIE VAN JESAJA 26,21-27,9

Zie, de HEER brengt Zijn toorn over de bewoners van de aarde vanuit Zijn heilige plaats, en de aarde zal haar bloed onthullen, en zal de gesneuvelden niet bedekken. Op die dag zal God Zijn heilige, grote en sterke zwaard uitsteken naar de draak, naar de vluchtende slang, naar de verdorven draak, en Hij zal de draak vernietigen in de zee. Op die dag zal er een goede wijngaard zijn, een begeerlijke, om een lied mee te beginnen: Ik ben een versterkte stad, een belegerde stad, tevergeefs geef ik haar water, want zij zal veroverd worden in de nacht, en overdag

zal haar muur vallen. Er is geen kracht die niet aangewend is. Wie zal mij aanstellen om riet in een veld te bewaken? Om deze vijand heb ik dit afgewezen. Om deze reden heeft de HEER dit gedaan, alles wat Hij verordend had. Ik ben opgebrand, zullen haar bewoners roepen, laten wij vrede met hem sluiten, laten wij vrede sluiten. Zij die komen zijn kinderen van Jakob: Israël zal uitgroeien en bloeien, en heel de bewoonde wereld zal vervuld worden van zijn vruchten. Zoals Hij geslagen heeft, zal ook Hij niet zo gewond worden? En zoals hij gedood heeft, zal ook hij niet zo gedood worden? Vechtend en scheldend zal hij hen wegsturen. Was jij het niet die met een verharde geest overwoog hen te doden in een geest van woede? Daarom zal de wetteloosheid van Jakob weggenomen worden, en dit is zijn zegen, wanneer Ik zijn zonde wegneem, wanneer zij al de stenen van het altaar kapotslaan tot fijn stof; en hun bomen zullen niet overblijven, en hun afgoden zullen kapot gehakt worden als kreupelhout in de verte.

TWEDE PROKIMEN TOON 6

PS 70

Heer, op U ver- trouw ik, * laat mij niet be- schaamd

staan in eeu- wig- heid.

In uw rechtvaardigheid verlos mij
en bevrijd mij.

VESPERS VAN WOENSDAGAVOND

ps.103; vredeslitanie; het 18e kathisma in drie stasen, waarbij steeds een litanie, waaronder de priester de H. Gaven naar de proskomidie-tafel overbrengt.

HEER IK ROEP ... *we zingen 10* stichieren; het idiomelon:*

t.4 ˘ De Vasten die het goede te-wēeg brēngt * ís nu gekomen tot het mīd-den van haar loòp; * zij vér-heúgt zich ò-ver de voorbije dá-gēn * en doet ons het nut zien van wat kò-mén gaát, * want de ìn-spán-ning die het góe-dè òns kòst * maákt het profijt ervan gró-tèr.* Laat ons welgevallig worden aan Ch̀ris-tús, * de Schèn-ker van aī-lè goèd, * én laat ons r̀oe-pèn: * Gij Die voor òns hebt ge-vašt, * en zelfs het Kr̀uis hebt ón-der-gaàn, * ácht ons waardig om onver-óordeeld * deel te hebben aan Uw goddelijk Páschá * terwijl wij in vr̀e-dé mogen lé-`-`vèn * én U waardig verheerlijken met de Vader èn dè Héi-li-ge Geest. ˘

en een ander:

t.5 ˘ Hun die goed doen in het ver-bór-gè-nē, * wácht een gees-telijk loòn; * zij laten het niet bemerken op dè strá-tèn, * máár het is aan-we-zig in hun hārt. * Eń Hij Die ook het geheimste van ons bīn-nenste zìet, * schenkt ons het loon der ònt-hóu-ding. * Láat ons dan vasten met een blij gè-laát, * t̀er-wijl wij in ge-bēd zìjn * in de binnenkamer vān ón-zè zìel, * wāar wij zonder ophouden r̀oe-pèn: * On-ze Vā-der, Die in de hē-melen zìjt, * leid ons niet in verzoeking, zò bīd-den wij ù, * máár ver-lòs òns van de b̀o-`-`zè. ˘

** De bovenstaande volgorde van de stichieren geldt voor de Vespers met Liturgie van de Voorafgewijde Gaven. Indien er geen Liturgie is, dan wordt de Vespers gezongen zoals elke dag: bij de Heer ik roep-verzen: de 3 prosomia-stichieren, en 3 van het mineon; Eer.. nu en ... het idiomelon Heden is Hij ... Bij de apostichen: de beide idiomela, het martyrikon en een theotokion van dezelfde toon.*

het martyrikon

t.5 – Met niet te breken liēf- dē * hébt gij Christus nooit ver-
lōo-chēnd, * heilige Mar-tē-la- rēn: * dōor zoveel mishande-
lingen en fol-tē-ring te onder-gaan * hébt gij de hoogmoed der
tyrannen ter aarde ge-wōr-pēn. * Gij hebt het geloof onwrikbaar
en on-gē-schōn-den bè-waard, * ēn zijt daarom overgegaan naar
het Koninkrijk der Hé-mē-lēn. * Gij hebt vrijmoedigheid ver-
wōr-ven bij Gōd, * smeekt tot Hem om vrede voor dē wē-rēld
ēn voor onze zielen om de grō-tē ge-nā- dē. ̄

dan de 3 prosomia voor het kruis:

t.1 ̄ Laat ons de ziel wassen in het water dēr Vās-tēn * en
naderen tot het kostbaar, eerbiedwaardig Kruis vān de Heēr, *
ōm dat gelovig te ver-ē-rēn; * dān zullen wij goddelijke ver-lich-
tīng pūt-tēn * ēn reeds nu de eeuwige Verlos-sing ōog-stēn **
mēt de vrede en de grote ge-nā- dē. ̄

t.1 – Kruis, roem der Ā-pōs-te-lēn, * omringd door Heerschap-
pijen, Machten en Āarts-ēn-ge-lēn, * rēd ons die u ver-ē-rēn *
vān alle òn-heil ēn schā- dē; * ēn acht òns wāar-dig * de heilige
loopbaan der Vasten goed te vol-brēn- gēn * ōm te komen tot
de verlossingbrengende Dag van het Pās-chā, ** wāar-door wij
allen wōr-dēn ge-rēd. ̄

t.7 ̄ Lāat óns hé-den roē-pēn, * nu wij neēr-vāl-len voor het
Kruis van de Heēr: * vēr-heug ú, Bóom des Lē-vēns, * waardoor
hādēs ver-niē-tīgd is; * vēr-heug ú, vréug de der wē-rēld, *
die het be-dērf vān ons wēg-neēmt; * vēr-heug ú, diē doōr
uw mācht * āl-lē de-mō-nen ver-jaagt. * Gij zijt de steun vóor
hén die ge-lō-vēn, * hun onover-wīn-nē-lijk wā-pēn; * bē-schērm
óns, diē u ver-ē-rēn, ** ēn heī-lig ons, zò bīd-dēn wij ù. –

*en 4 uit het mineon van de heilige van de dag, waarbij de eerste her-
haald wordt. n.b. Eer ... Nu en ... idiomelon:*

Eer ... Nu en ... *idiomelon*:

t.8 ≡ He-dèn is Hij, Die door Zijn natuur ongenaakbaar is, * voor mij tastbaar ge-wor-dèn * én Hij wil het Lij-dèn on-der-gaan, * om mij van mijn driften te bevrij-dèn. * Hij Die het licht der ogen aan blin-dèn schonk, * wordt door wetteloze lip-pen be-spuid. * Hij levert Zijn rug uit ter ge-se-ling, * terwille van hen die door hun hartstochten gevan-gen zijn. * Daarom roept onder het Kruis Zijn Moe-der uit in smart: * "Wee mij, mijn Kind, * waarom hebt Gij dit ge-daan? * Gij Die boven alle sterflijken de Schönste waart, * zijt nu zonder adem en zonder gestal-tè; * er is aan U geen gedaante noch schoon-heid meer. * Wee mij, mijn Licht, * ik kan het niet verdragen U gestor-ven te zien. * Ik ben tot diep in mijn bin-nenstè ge-wond: * één scherp zwaard heeft mijn hart door-boord. * Ik bezing Uw heilig Lij-dèn, * én vereert Uw barmhär-tigheid, ** lanckmoedige Heer, èrè zij ù." ∟

Intocht met wierook, indien er een evangelie-lezing volgt, dan ook met het Evangelie-boek. Vreugdevol Licht ..

PROKIMEN

TOON 4

PS. 71

Gezegend zij de Heer, de God van Israël * Hij al-leen werkt won-

de- ren.

God, schenk Uw oordeel aan de Koning, Uw rechtvaardigheid aan de Koningszoon, om Uw volk rechtvaardig te oordelen en ook Uw armen in het gericht.

LEZING UIT GENESIS 9,18-10,1

En de zonen van Noach, die uit de ark gingen, waren Sem, Cham en Jafeth; Cham was de vader van Kanaän. Deze drie waren de zonen van Noach; en uit hen is heel de aarde bevolkt. En Noach werd landbouwer en plantte een wijngaard. Hij dronk van de wijn en werd dronken; en hij ontkleedde zich in zijn woning. En Cham, de vader van Kanaän, zag de naaktheid van zijn vader en ging naar buiten en vertelde het aan zijn beide broers buiten. Toen namen Sem en Jafeth zijn mantel, legden het op hun schouders, liepen achteruit en bedekten de naaktheid van hun vader, met het gezicht afgewend, zodat zij de naaktheid van hun vader niet zagen. Toen ontwaakte Noach uit zijn roes en kwam hij te weten wat zijn jongste zoon hem aangedaan had. Hij zei: Vervloekt is de dienaar Cham! Laat hij voor zijn broers een huisdenaar zijn! Ook zei hij: Gezegend is de HEER, de God van Sem! Laat Kanaän een huisdenaar voor hem zijn! Laat God Jafeth uitbreiden en laat hij in de tenten van Sem wonen! En laat Kanaän voor hem een dienaar zijn! En Noach leefde na de vloed driehonderdvijftig jaar. Zo waren al de dagen van Noach negenhonderdvijftig jaar; en hij stierf. Dit zijn de afstammelingen van de zonen van Noach, Sem, Cham en Jafeth. Bij hen werden na de vloed zonen geboren.

TWEEDE PROKIMEN

TOON 4

PS. 72

Het is goed voor mij * om mij te hech- ten aan

God.

Hoe goed is God voor Israël: voor hen die oprecht zijn van hart; bijna echter zijn mijn voeten gestruikeld toen ik de vrede zag van de zondaars.

LICHTZEGEN

LEZING UIT DE SPREUKEN *12,23-13,9*

Een schrander mens is een zetel van kennis,
maar het hart van onverstandigen zal vervloeking ontmoeten.

De hand van de vlijtigen zal heersen,
maar arglistigen vallen aan anderen ten prooi.

Een angstaanjagend woord ontstelt het hart van de rechtvaardige man,
maar een goed woord verblijdt hem.

Een rechtvaardige scheidsrechter is zijn eigen vriend,
maar de meningen van goddelozen zijn meedogenloos.

Kwaad zal de zondaars vervolgen,
want de weg van goddelozen laat hen dwalen.

De bedrieger zal zijn doel niet bereiken,
maar een oprecht mens verkrijgt een kostbaar bezit.

Op het pad van de gerechtigheid is leven,
maar de wegen van hen die zich kwaad herinneren, leiden naar de dood.

Een slimme zoon luistert naar zijn vader,
maar een ongehoorzame zoon komt ten val.

Wie goed is, zal de vruchten van gerechtigheid eten,
maar de zielen van de wettelozen gaan voor hun tijd te gronde.

Wie zijn eigen mond bewaakt, zal zijn ziel behouden,
wie vrijpostig is van lippen zal een schrik zijn voor zichzelf.

Begerig is de ziel van iedere luiaard,
maar de handen van vlijtigen werken aandachtig.

De rechtvaardige haat een onrechtvaardig woord,
maar de goddeloze wordt veracht en zal geen vrijmoedigheid hebben.

Gerechtigheid behoedt wie onschuldig is,
maar de zonde maakt de goddelozen slecht.

Er zijn er die zich rijk voordoen, terwijl zij niets hebben,
en er zijn er die zichzelf nederig houden, terwijl zij veel bezit hebben.

Het losgeld voor iemands leven is zijn eigen rijkdom,
maar een arme krijgt zelfs geen bedreiging te horen.

Het licht schijnt voortdurend voor de rechtvaardigen,
maar het licht van goddelozen dooft uit.

Listige zielen verdwalen in zonden,
rechtvaardigen hebben medelijden en zijn barmhartig.

*meteen de wierook-zang: Laat mijn gebed ... en de rest van de dienst
van de voorafgewijde Gaven.*

